

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นที่จะทำการการศึกษากระบวนการชูดพิษแบบล้านนาไทย (กวาซา) ในระบบการแพทย์พื้นบ้าน ภูมิศึกษา วัดลาดบางกระเบน ตำบลโพรงอากาศ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ศึกษาถึงความคิด ความเชื่อ ความศรัทธา และผลของการชูดพิษแบบล้านนาไทย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดอย่างไรบ้าง โดยทำศึกษากระบวนการชูดพิษแบบล้านนาไทย (กวาซา) ว่ามีขั้นตอนกรรมวิธีตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้ารับบริการการชูดพิษแบบล้านนาไทย (กวาซา) ว่ามีความคิดเห็นต่อกระบวนการชูดพิษแบบล้านนาไทยเป็นเช่นไร ศึกษาผลที่เกิดขึ้น จากกระบวนการชูดพิษแบบล้านนาไทย (กวาซา) ว่า หลังจากที่ได้ทำการชูดพิษแบบล้านนาไทยแล้วเกิดอะไรขึ้น ข้อดี ข้อเสีย ลักษณะเด่นสำคัญที่เกิดขึ้น สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลที่ได้รับจากการวิจัย ทำการเสนอแนะประเด็นสำหรับผู้ที่จะทำการศึกษาวิจัยต่อไป

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกศึกษา ณ วัดลาดบางกระเบน ตำบลโพรงอากาศ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากเป็นสถานที่ที่เปิดให้ประชาชนเข้ารับการชูดพิษแบบล้านนาไทย (กวาซา) ในระบบการแพทย์พื้นบ้าน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มหมอ (กวาซา)
- 2) กลุ่มผู้เข้ารับบริการ
- 3) กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่แวดล้อม ได้แก่ ชาวบ้าน พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้านสาธารณสุข ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เข้ารับบริการ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยที่ใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) การสัมภาษณ์เจาะลึก (Indepth-Interview) เป็นเทคนิคหลักในการเก็บข้อมูล วิธีการนี้ไม่เน้นการเลือกบุคคลให้เป็นตัวแทนประชากร โดยเลือกบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียด

ของเรื่องที่จะศึกษาได้มากที่สุด จึงเลือกบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะจง ได้แก่ 1. หมอ (กวาซา) 2. ผู้เข้ารับบริการ 3. บุคคลที่แวดล้อม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ขั้นเตรียมการ

ตำรวจเอกสารรายงานข้อมูลตามสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การลงพื้นที่จริง เพื่อศึกษา ณ วัดลาดบางกระเบน ตำบลโพรงอากาศ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา แนะนำตัวให้กับเจ้าอาวาส หมอ (กวาซา) ผู้เข้ารับบริการ สาธารณสุขอำเภอบางน้ำเปรี้ยว สาธารณสุขตำบลโพรงอากาศ ท่านนายอำเภอบางน้ำเปรี้ยว ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้า จากเอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะทำการศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 2) สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาของกระบวนการชุดพิชแบบล้านนาไทย (กวาซา) ในระบบการแพทย์พื้นบ้าน ภูมิศึกษา วัดลาดบางกระเบน ตำบลโพรงอากาศ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา
- 3) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญ และประสบการณ์ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านคือ
 - (1) ดร.พจนีย์ มั่งคั่ง อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
 - (2) นางกิตติธร ปานเทศ เกษัชกร ระดับ 7 โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา
 - (3) นางสุวิภา โอจริยภูมิ อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนชุมชนวัดหัวลำโรง
- 4) การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่านแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์และเพิ่มเติมตามความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้เสนอให้กรรมการ และประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทราบ
- 5) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความชำนาญและประสบการณ์ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ
 - (1) ผศ.ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 - (2) ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง
 - (3) ดร.จิตรรา คุยฎีเมธา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

6) การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่านแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและเพิ่มเติมตามความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้เสนอให้กรรมการ และประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทราบ

ระดับความคิดเห็น

ระดับความคิดเห็น	จริงที่สุด	=	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	จริง	=	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ไม่แน่ใจ	=	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ไม่จริง	=	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ไม่จริงที่สุด	=	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อกระบวนการชุดพิช

≥ 4.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	จริงที่สุด
3.50 – 4.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	จริง
2.50 – 3.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	ไม่แน่ใจ
1.50 – 2.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	ไม่จริง
ต่ำกว่า 1.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	ไม่จริงที่สุด

3.3.3 การขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ระยะเริ่มต้น ผู้วิจัยแนะนำตัวและทำความรู้จักกับผู้เข้ารับบริการ เก็บแบบสอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์เชิงลึก โดยออกไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 เดือน ใช้การบันทึกด้วยการจดบันทึกบันทึกเทปเสียงในการสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันการตกหล่นของสาระสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดการระแวง ผู้วิจัยพยายามสร้างความเข้าใจและสัมพันธภาพที่ดี (Good Rapport) เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็นในการวิจัย

3.3.4 ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูล

ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล หากพบว่า ข้อมูลบางส่วนยังไม่ครบไม่ตรงตามโครงร่างที่วางไว้ก็จะเริ่มดำเนินการปรับปรุงเพิ่มเติม รวมทั้งปรึกษาคณะกรรมการ ประธานที่ปรึกษา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ระดับลึกจากการจดบันทึก บันทึกเทปเสียง รวมทั้งจัดกระทำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต จัดเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นที่ศึกษา เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่จัดหมวดหมู่ไว้ นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ทำการเก็บข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้เข้ารับบริการ เพื่อหาข้อสรุปเชิงทฤษฎี รวบรวมสรุปผลการวิจัยและเขียนรายงาน